

โมทนาสาธุสาร

ฉบับเดือนมิถุนายน ๒๕๕๖

พระธรรมเทศนาโครงการปฏิบัติธรรมเฉลิมพระชนมพรรษาในหลวง ๘๕ พรรษา

เรื่องจาคานุสติ

วันพฤหัสบดีที่ ๖ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๕๕

ขอให้ทุกคนนั่งอย่างสงบทำจิตให้ว่างจากอารมณ์ทั้งหมด อย่าส่งเสียงดังเป็นอันขาด!

วิธีทำจิตให้ว่างไม่ใช่ของยากหรือยาก ก่อนที่เราจะนั่งที่นิ่งว่างใหม่? ที่นิ่งว่างก็นั่งได้

ที่เราจะเดินไปเป็นที่ว่างหรือเปล่า? ถ้าว่างก็เดินไปได้ ที่ยืนมีไหม? ที่ยืนว่างก็ยืนได้ ที่นอนว่างก็นอนได้เนี่ย เพราะฉะนั้นความว่างไม่ใช่ของยาก

ถ้าเราจะเอาระดับสูงก็ต้องทานเนี่ยใครอยากไปดูถูกว่าทานนี้เป็นทานธรรมดาแต่ความหมายของทานที่พระพุทธเจ้าให้เป็นนิยานิกรรมเนี่ยให้แล้วก็ว่างคือสิ่งที่ให้ไปแล้วก็ว่างไปจากตัวเราแล้วหมดกรรมสิทธิ์ที่พระพุทธเจ้าแสดงถึงอนุสติจาคานุสติกรรมฐานก็คือให้นี่ถึงความว่างเป็นอารมณ์ที่ให้ไปแล้วก็ไม่ใช่แค่นั้น รูปที่ผ่านมามีทั้งหมดก็ว่างไปแล้ว เสียงที่ได้ยินมาก็ผ่านไปแล้วก็ว่างไปแล้ว

กลิ่นที่เราเคยได้สูดดมก็ว่างไปแล้ว รสที่เราเคยได้กินข้าวปลาอาหารเลยลิ้นไปก็ว่างไปแล้ว

สัมผัสฤดูกาลเย็น ร้อน อ่อน แข็งอะไรก็ว่างก็ผ่านไปแล้ว ส่วนที่ไม่ว่างคือเราไปยึดติดไปยึดติดรูป เสียง

กลิ่น รส โผฏฐัพพะ ธรรมารมณ์แล้วก็มาวุ่นวายใจ

อยู่ที่ใจเราไม่ว่างเพราะเราไปยึดติดเขาเรียกสัญญาอุปาทาน

ถ้าเราจะตัดสัญญาอุปาทานให้ออกไปก็ต้องตัดสติ

ครูบาอาจารย์ทั่วโลกสอนให้เจริญสติอบรมสติแต่ไม่ใช่โทษของสติให้รู้

เพราะสติเนี่ยระลึกไปตามสัญญาอุปาทาน สัญญาจำได้หมายรู้ จำรูป จำเสียง จำกลิ่น จำรส โผฏฐัพพะ ธรรมารมณ์ได้แล้วก็สัญญาอุปาทานก็ยึดติดไว้ด้วย

เพราะฉะนั้นการที่เราจะละสัญญาอุปาทานเนี่ยต้องตัดสติการระลึกทิ้งไปเลยให้มันว่าง

รับรู้ไม่รับเก็บเพราะสิ่งต่างๆไม่เที่ยงอนิจจังเนี่ย อนิจจังเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอเป็นทุกข์ที่เราไปยึดถือเอาไว้

อนัตตาก็เป็นของไม่ใช่ตนสิ่งที่เราเห็นมาผ่านมาจะไปต่างประเทศต่างจังหวัดอะไรเนี่ยที่เราไปรู้ไปเห็นมาเนี่ย ของเราหรือเปล่า? ก็ไม่ใช่ เมื่อไม่ใช่ของเราแล้วเราเอามาเก็บไว้ในใจทำอะไร?

เนี่ยเราต้องรับรู้แล้วก็ว่างไปอีก

ไม่ใช่ของยากเนี่ยความจริงมันว่างอยู่แล้วแต่เราทำใจของเราไม่ว่างเองเพราะเราไม่รู้ไม่ทัน รู้ไม่จริง

ครูบาอาจารย์ทั้งหลายทั่วโลกสอนให้เจริญสติอบรมสติคือระลึกให้มาก

ยิ่งระลึกหารู้ไม่ว่าระลึกมากเท่าไรก็ฟังชานมากแค่นั้น

การที่สติระลึกไปตามสัญญาอุปาทานนั้นเนี่ยเวียนว่ายตายเกิดก็เพราะสติตัวเนี่ยจำอารมณ์ไว้จำรูป

จำเสียง จำกลิ่น จำรส จำโผฏฐัพพะ จำธรรมารมณ์ไว้เนี่ยเป็นอเนกชาติ อาสวะคือการสั่งสม

กิเลสก็คือสั่งสมอารมณ์ไว้

เพราะฉะนั้นการที่เราจะทำอภิสวรรค์ให้สิ้นสุดไปก็คือต้องทำจิตให้ว่างจากอารมณ์ขะอารมณ์มะเรื่อ
งอารมณ์นะเพียงแต่มันเป็นขะเนี่ยสิ่งที่เราคิดไว้ทั้งหมดนั้นมันเป็นขะทั้งหมดเลยแล้วก็ไปทุกข์กับขะ
เราเห็นว่าเป็นขะภายนอกแต่ว่าอารมณ์เป็นขะภายในเราต้องทำจิตทำใจของเราให้ว่างจากขะเนี่ยอาร
มณืเป็นขะอารมณ์เขาเรียกอภิสวรรค์ขะญาณก็คืออารมณ์ทำอารมณ์ให้สิ้นไป ถ้าใครไม่รู้ตรงนี้ก็วุ่นวาย
วุ่นวายกับอารมณ์ไม่ใช่วุ่นวายกับอะไร อยู่ที่จิตที่มันไปครุ่นคิดกับอารมณ์เนี่ย
คำว่าภาวนาเนี่ยก็แปลว่าทำให้มีให้เป็นขึ้นมาเนี่ยเราทำอะไรให้มีให้เป็นขึ้นมาก็มีแต่ทุกข์ทั้งนั้น
ทำลูกให้มีขึ้นมา ทำผ้าทำเมียให้มีขึ้นมามันก็มีแต่ทุกข์มีแต่โทษ
ทำให้ว่างทำจิตให้ว่างแล้วมันก็จะได้ไม่มีทุกข์ไม่มีโทษนี่แหละเป็นความจริง การที่พระองค์แสดงอนิจจัง
ทุกข์ อนัตตาไว้เพื่อประโยชน์อะไร?
เพื่อประโยชน์ที่เราจะถือในสาระประโยชน์ในปัจจุบันก็คือเราจะได้ทำให้อนิจจังข้างลงเป็นทุกข์ข้างลงเป็นอ
นัตตาข้างลง แก่เจ็บตายข้างลง ทำยังงัยจึงจะทำให้แก่เจ็บตายข้างลง?
เราก็ต้องมีศีลมีธรรมศีลก็ละเว้นตาเห็นรูปก็ละเว้น ละเว้นแล้วก็ว่างไม่ต้องไปยุ่งกับสิ่งที่เราเห็น
ได้ยินได้ทราบได้รู้สึกไม่ต้องไปยุ่งกับรูปเสียง กลิ่น รส โผฏฐัพพะ ธรรมารมณ์เนี่ย
เนี่ยความหมายของศีลก็คือละเว้น เมื่อเราละเว้นรูป เสียง กลิ่น รส โผฏฐัพพะ
ธรรมารมณ์แล้วเราจิตเราก็ไม่ต้องไปฟุ้งซ่านจิตเราก็ได้ว่างจากอารมณ์จิตเราว่างจากอารมณ์แล้วนั้นแ
ละใช้ตัวว่างนั้นแหละเป็นธรรมะหรือธรรมชาติ
ธรรมดาเราไม่ต้องสั่งสมอย่างอื่นสั่งสมความว่างไว้อย่างเดียว ทำยังงัยเราถึงจะไม่เป็นทุกข์กับรูป เสียง
กลิ่น รส โผฏฐัพพะ ธรรมารมณ์? คือไม่ให้แบกภาระอารมณ์
ไม่เอาอารมณ์เหล่านั้นมาเป็นภาระทางใจหนักใจ
ทำให้ใจฟุ้งซ่านทำให้จิตหวั่นไหวอ่อนแอท้อแท้ร้องไห้คร่ำครวญก็เพราะรูป เสียง กลิ่น รส โผฏฐัพพะ
ธรรมารมณ์นั้นแหละ การที่เรามีศีลมีธรรมก็ศีลนั้นแหละละเว้นเราละเว้นได้ก็เป็นธรรม
ตอนนี้ธรรมก็คือธรรมชาติธรรมดาคือเราจะต้องปฏิบัติคือเอาตัวศีลที่ละเว้นแล้วนั้นมาสั่งสมไว้สั่งสมคว
ามว่างละเว้นให้หมดเลย
แต่ถ้าเราอยู่ทางโลกเราก็จะทำสัมมาอาชีพทำการงานเนี่ยทุกคนเกิดมาเคยถามตัวเองหรือเปล่าว่าเนี่ย
คิดมาทำอะไร?
ทุกคนเกิดมาก็เพื่อทำหน้าที่ของความเป็นพ่อเป็นแม่เป็นบุตรภรรยาสามีเป็นครูเป็นอาจารย์เป็นหมอเป็นค
นใช้เป็นทหารตำรวจเป็นเจ้าฟ้าเจ้าแผ่นดินเนี่ยต้องทำหน้าที่
เราเป็นนักศึกษาเป็นครูเป็นอาจารย์เราก็ต้องทำหน้าที่ของความเป็นครูหรือเป็นอาจารย์หรือในฐานะศิษย์
เราจะต้องมีหน้าที่ศึกษา ไม่ใช่ว่าปนเปไปหมดแล้วเกิดมาใช้กรรมคือกายกรรมเมื่อทำต้องทำงาน
วจีกรรมปากต้องพูด มโนกรรมจิตที่คิดนี้ก็ก็ต้องคิดนึก
กายกรรมต้องไม่ไปฆ่าสัตว์ไม่ไปลักทรัพย์ไม่ประพฤตินิดในกาม
วจีกรรมต้องไม่พูดมุสวาทพูดส่อเสียดพูดคำหยาบคายไม่พูดเหลวไหล
มโนกรรมต้องไม่โลภอยากได้ของใครฟริๆ ไม่อยากได้รูปใครฟริ เสียงฟริๆ กลิ่นฟริๆ รสฟริๆ สัมผัสฟริๆ

เราต้องไม่มีความพยายาม

ความพยายามคืออาฆาตหรือแค้นสิ่งที่ต้องการแล้วไม่ได้มันแค้นหรือผิดหวังนั่นแหละแล้วก็ไม่เห็นผิดคลองธรรมที่ชอบเห็นว่าบาปบุญไม่มีการทำดีทำชั่วไม่มีผล ความจริงแล้วงานทุกชนิดเราทำแล้ววางไปตั้งเยอะแล้ววางไปเยอะแล้วตั้งแต่ชีวิตที่เราเกิดมาเนี่ยทำงานก็สำเร็จไปก็ว่างไปแล้ววางไปแล้วแต่เราไม่เคยสั่งสมความว่างเลยไม่ได้นึกถึงความว่างเลยเราก็เลยไม่รู้จักความว่างเลย โดนเขาหลอกโดนรูปหลอก เสียงหลอก กลิ่นหลอก รสหลอก

สัมผัสหลอกที่มาติดใจที่เราไปประทับใจเนี่ยโดนความประทับใจหลอกต้องว่าอย่างนี้เมื่อความประทับใจมันหลอกแล้วเราก็เนี่ยโมหะความหลงที่พระพุทธเจ้าว่าโมหะความหลงหลงไปที่ไหนล่ะ? หลงไปที่รูป เสียง กลิ่น รส โผฏฐัพพะ ธรรมารมณฺ์ ทุกข์เป็นของควรกำหนดรู้รู้ที่ไหน? ก็รู้ว่าทุกข์นั้นมันอยู่ทีรูป ที่เสียง ที่กลิ่น ที่รส ที่โผฏฐัพพะ ที่ธรรมารมณฺ์ที่เราไปยึดติดไว้ ที่จิตไม่ว่างเพราะเราไปขโมยรูปเขามาไว้ในใจ

ขโมยเสียงเขามาไว้ในใจ ขโมยกลิ่น ขโมยรส

ขโมยสัมผัสเขามาไว้ในใจเนี่ยคือไปเห็นอะไรก็ชอบใจติดใจหมด

ชอบหนุ่มหล่อสาวสวยอะไรต่อมิอะไรเนี่ยทั้งนั้นเลยเนี่ยทุกข์ทั้งนั้นไปขโมยเขามาไว้ในใจแล้วก็หมกมุ่นครุ่นคิดจิตฟุ้งซ่านทุกข์รื่องหนึ่งร้องให้กินไม่ได้นอนไม่หลับสร้างจินตนาการขึ้นมาปรุงแต่งขึ้นมา

จินตนาการก็คือสังขารการปรุงการแต่งเกิดวิตกวิจารณ์คือวิตกในรูปวิตกในเสียงแล้วก็วิจารณ์ในรูป เสียง กลิ่น รส โผฏฐัพพะ

ธรรมารมณฺ์เนี่ยมีทั้งวิตกวิจารณ์สังขารปรุงแต่งเพราะฉะนั้นการที่เราประพฤติปฏิบัติเราก็ต้องการ

เราต้องการหยุดวิตกวิจารณ์หยุดการฟุ้งซ่านหรือการปรุงแต่งเนี่ยเราก็จะต้องหยุดสติเราให้ได้แต่ใช้สัมปชัญญะ

รู้จิตรู้สติไม่ให้ระลึกละไม่ให้เกิดถึงอารมณ์ไม่ให้เกิดถึงรูป เสียง กลิ่น รส โผฏฐัพพะ

ธรรมารมณฺ์ที่ผ่านมาแล้วทั้งหมดเพราะสิ่งเหล่านั้นเป็นขยะอารมณ์มะเร็งอารมณ์แล้วก็ไม่มีตัวตนด้วย

เป็นความคิดขึ้นมาทำร้ายตัวเองแล้วก็คิดว่าตัวเองฉลาดแล้วก็นึกว่าพระเถรเถรชื่ออะไรที่ประพฤติปฏิบัตินี้

มกายเนี่ยพวกเนี่ยหาว่าไม่รู้ไม่ว่าพวกนั้นนะเราเองกำลังมกายอยู่กับโลก พระพุทธเจ้าเป็นผู้ฉลาด

ฉลาดยังงัย? ย่อโลกทั้งโลกมาเป็นโลกธรรม๘

มีลาภแล้วก็เสื่อมลามภิมียศเสื่อมยศมีสุขมีทุกข์มีสรรเสริญมีนินทาเมื่อใครได้รับแล้วก็ไม่มีใครต้องการเนี่ยต้องวางโลก

เมื่อวางโลกแล้วมาประพฤติปฏิบัติธรรมอย่างเอาเป็นเอาตายก็มารู้แจ้งเห็นจริงในธรรมทั้งหลายว่าธรรมนั้นก็คือนิจจังธรรมทุกข์ธรรมอนัตตาธรรมแล้วมีใครอยากได้ไหม? ไม่มี

ไม่มีใครอยากได้แล้วเราก็ต้องวางธรรมอีกคือว่างไป ว่างจากโลก

ว่างจากธรรมนั้นแหละคือทำจิตให้ว่างพระพุทธเจ้าปรินิพพานไปแล้วก็ที่ว่าพระพุทธเจ้าสอนอะไร?

พระพุทธเจ้าสอนมัชฌิมาปฏิปทา คือความว่างนี่แหละสอนว่าบรรพชิตไม่ควรเสพหรือ นักปฏิบัติไม่ควรเข้าไปใกล้

เมื่อพระองค์สอนให้ไม่ควรเข้าไปใกล้หรือไม่ควรเสพก็คือให้ว่างเพราะฉะนั้นความว่างนั้นแหละเป็นมัชฌิมาปฏิปทาเป็นในทุกสิ่งทุกอย่างเมื่อเราเข้าใจแล้วเราก็จะถือสาระประโยชน์ได้

สาระประโยชน์เขาเรียกศีลสาระ ละเว้นแล้วก็ว่างเนี่ยศีลสาระอันเนี่ยเนี่ยละเว้นแล้วก็ว่างละรูป
ละเสียง ละกลิ่น ละรส ละโผฏฐัพพะ ละธรรมาภรณ์เนี่ยละเว้นหมดเลย ละเว้นแล้วก็ว่าง
ว่างแล้วที่เราตั้งใจละก็เป็นธรรมเขาเรียกสมาธิสาระ

สมาธิสาระแปลว่าความตั้งใจมั่นในการละคือละแล้วก็เป็นศีลด้วยเกิดจากความตั้งใจจริงของเราที่เกิดจาก
การละ ทำไมเราจึงต้องการละ? เพราะเรารู้ทุกขว่ามันมีอยู่ในนั้น

ถ้าเราไม่ละแล้วเราก็จะมีทุกขเนี่ยจึงว่าสมาธิสาระตั้งใจมั่นในการละจึงเป็นสมาธิสาระ

ปัญญาสาระปัญญาคืออะไร? ปัญญาคือเหตุผลที่ถูกต้อง

เหตุผลที่ถูกต้องคือเรารู้ทั้งเหตุทั้งผลรู้ว่าทั้งเหตุทั้งผลนั้นก็ต้องมีวิตถกวิจารณ์สังขารปรุงแต่งต้องทำหน้าที่ตามต
ตารางเหมือนเราจะสอนอะไรเนี่ย

วันนี้จะสอนอะไร? จะทำอะไรเนี่ยต้องมีตารางสอนหรือต้องมีเหตุมีผลเมื่อเรารู้ในเหตุในผลแล้วตอนนี้เราเอ
าเหตุผลในสาระคือในศีลในสมาธิคือตั้งใจมั่นในการที่จะละด้วย

แล้วก็รู้เหตุผลที่เราควรทำแล้วมันก็ว่างไปอีกเพราะปัญญาเนี่ยคือเหตุผลที่ถูกต้อง ทั้งเหตุและผล

เนี่ยมีทั้งถูกและผิดเพราะฉะนั้นเราต้องละทั้งถูกและผิดคือให้ว่างไปจากถูกและผิดก็คือให้ว่างจากปัญญาธิ
ก

ไม่ใช่วิเศษวิโสอะไรคำว่าปัญญาที่พวกโยมไปศึกษาเล่าเรียนกันอะไรเนี่ยเป็นวิชาทำมาหากินเลี้ยงตัวเลี้ยง
ครอบครัวปรโลกเขาไม่ยอมรับหรอกเพราะว่ามันไปฆ่าเขามากินขโมยเขามากินประพาศผิดกาเมมากินหล
อกหลวงมากินมาฆ่ามาตีมาเหยียดเหยียดคนมีปัญญาทั้งนั้นนะแต่เป็นปัญญาชั่วเป็นปัญญาที่ไม่ถูกต้องเนี
ยต้องเตือนตัวเองไว้สอนตัวเองไว้ไม่มีใครปลุกใครเสกไม่มีใครชี้แนะมันก็หลงระเหิงไปเหิมเกริมไปแล้วก็สำ
คัญตัวอีกมีมานะปฏิฐินึกว่าตัวเองเป็นผู้เลิศ แต่ตัวเองไม่รู้ตัวเองว่าตัวนั้นนะตัวไม่ดี
ตัวไม่ว่างเพราะฉะนั้นต้องว่าง ว่างหมดนะความจริงมันว่างอยู่ในตัวเองอยู่แล้วตั้งแต่ประภม มัชฌม
เตรียมอุดม

มหาวิทยาลัยมันว่างไปตลอดแต่เราก็ไม่เคยรู้เรื่องความว่างเลยเนี่ยต้องมาพิจารณาเอาความว่างมาเป็นกา
รงาน

การงานเราทำสำเร็จมากมายนายเราก็รู้ว่ามันว่างไปมากมายแล้วแต่เราไม่เคยทำจิตของเราให้ว่างเลยต้องชี้
มาที่จิตต้องมาฝึกลมจิตที่เรียกจิตตั้ง ทนตั้ง สุขขานห จิตที่ฝึกแล้วนำสุขมาให้เนี่ยเราต้องฝึกจิตตัวเราเอง
เราจะใช้อะไรในการฝึกจิตเนี่ย?

ขั้นดีการอดทนโสรจจะความสงบเสงี่ยมตาเห็นรูปก็อดกลั้นอดทนไว้สงบเสงี่ยมเอาไว้ไม่ต้องไปยุ่งกับรูปที่เร
าเห็น ได้ยินเสียงก็อดกลั้นอดทนไว้สงบเสงี่ยมเอาไว้ไม่ต้องไปยุ่งกับเสียงที่เราได้ยิน

จมูกได้กลิ่นก็อดกลั้นอดทนไว้สงบเสงี่ยมไว้ไม่ต้องไปยุ่งกับกลิ่น กลิ่นหอมกลิ่นเหม็นอะไรเหล่านั้น

รสก็เหมือนกันรสชาติเปรี้ยว หวาน มัน เค็ม เผ็ด เผื่อน ผาด ขม จืดเราเคยกินเคยรู้มาแล้ว

วตั้งแต่เป็นเด็กแล้วไม่ใช่ไม่รู้เราก็ออดกลั้นอดทนไว้ไม่ต้องไปกินเซลล์ชวนชิมอะไรนั้น

เนี่ยอดกลั้นอดทนไว้แล้วก็สงบเสงี่ยมเอาไว้เรารู้รสแล้วว่ากินเพียงให้อยู่ได้เท่านั้นเองไม่จำเป็นที่จะต้องไปกิน
นเซลล์ชวนชิมอะไรไปเสียเงินเสียทองมากมายกายกอนั้นสัมผัสเย็นร้อนอ่อนแข็งฤดูกาลเนี่ยฤดูร้อน

ฤดูหนาว

ฤดูฝนเนี่ยมันว่างไปแล้วผ่านไปแล้วยังก็ฤดูร้อนฤดูหนาวฤดูฝนเนี่ยมันก็ว่างไปแล้วโดยธรรมชาติของมันแต่มันทำให้เรานั้นแหละใช้ฤดูกาลนี้แหละมันทำให้เราเกิด แก่ เจ็บ

ตายโดนร้อนไปมากโดนเย็นไปมากโดนหนาวหรือโดนฝนมากมันก็เจ็บไข้ได้ป่วยมากแล้วมันก็ผ่านไปมันเป็นธรรมชาติธรรมดาเรารู้ว่าทำอย่างไรจึงจะอนิจจังซึ้งข้างลงเป็นทุกข์ซึ้งข้าง? ก็ต้องหาการป้องกันไม่ร้อนเกินไปหนาวเกินไปเย็นขึ้นเกินไปนั่นแหละเป็นความฉลาดของเราที่เราารู้เรื่องอนิจจัง ทุกขัง อนัตตา

เมื่อเรารู้ว่าสิ่งเหล่านี้ก็ต้องมีขันตอดกลั่นอดทนแล้วใส่รั้วจะความสงบเสงี่ยมเมื่อตาเห็นรูปรูปร่างแล้วก็อดกลั่นอดทนไว้ไม่ไปยุ่งกับรูปเราก็กว้างแล้ว

หูได้ยินเสียงก็อดกลั่นอดทนไว้ไม่ไปยุ่งกับเสียงก็ว่างแล้วไม่ใช่ของยากเลย

ถ้าเราจะทำให้ว่างเร็วขึ้นจะทำอย่างไร? เราจะต้องไม่มีเจตนาที่จะไปเห็นไปฟังไปสูดดมไม่ไปสัมผัสสัมผัสไม่เข้าไปใกล้มันแหละเมื่อเราไม่เข้าไปใกล้แล้วเราก็จะรู้ความจริงที่พระพุทธเจ้าว่าอินทรียสังวรณิดา หู จมูก ลิ้น กาย ใจเนี่ยอินทรียสังวรณิดาคือตาสังวรณิดาคือไม่ให้ไปเห็นรูปมันก็ว่างจากรูป

หูเราสังวรณิดาก็ไม่ต้องไปฟังเสียง จมูกเราสังวรณิดาก็ไม่ต้องไปดมกลิ่น ลิ้นเราสังวรณิดาก็ไม่ต้องไปรู้รสไม่ต้องกิน กายสังวรณิดาก็ไม่ต้องไปสัมผัสผัส จิตสังวรณิดาก็ไม่ต้องไปรับรู้อารมณ์ทั้งหมดเลยรูป เสียง กลิ่น

รสโณภูมิจะมันมาแล้วก็ผ่านไปตามธรรมชาติธรรมดาของมันเมื่อเรารู้เราเข้าใจแล้วเราก็จะรู้ว่าเนี่ยคำว่างสติสังวรณิดาคือหยุดระลึกเนี่ยไม่มีใครรู้จริงเห็นแจ้งเลยที่นักตำราวิชาการต่อให้เปรียบอุปมาเปรียบด้วยก็ยังไม่เข้าใจเลยคำว่าสติสังวรณิดาคือหยุดรู้หยุดระลึกญาณสังวรณิดาคือหยุดรู้ญาณสังวรณิดาคือพระองค์สอนให้ ญาณสังวรณิดาคือหยุดรู้เพราะรู้มากแล้วมันฟุ้งซ่านรู้มันรู้มันรู้แล้วมันก็ไม่เป็นตัวของตัวเองผิดปกติไปเพราะความรู้ต้องว่าอย่างนี้เย็น เดิน นั่ง

นอนเหมือนเสื่อติดจั่นทำอะไรก็ทำอะไรไม่ได้เพราะมันรู้รู้มากเกินไปเนี่ยพระพุทธเจ้าจึงว่าญาณสังวรณิด

ญาณแปลว่าความรู้สังวรณิดาคือไม่ให้ไปรู้สติสังวรณิดาคือห้ามระลึกเลยเนี่ย

ถ้าเราไม่ระลึกเนี่ยมันจะอะไรเกิดขึ้น

มันก็จะว่างว่างจากสัญญาอุปาทานเราตัดสติทั้งตัวเดียวเนี่ยสัญญาอุปาทานเพราะสติระลึกระลึกไปตามสัญญาความจำได้หมายรู้ไว้แล้วก็อุปาทานยึดเอาไว้เนี่ยถ้าเราตัดสติทั้งตัวเดียวสัญญาอุปาทานก็ยกถือตไปเลยทั้งสองอย่างจิตเราก็เข้าถึงสมาธิรวดเร็วถ้าเราตั้งใจมันด้วยก็ตั้งใจที่จะละเว้นด้วยเนี่ยเราต้องคำนึงถึงศีลแล้วเห็นว่าเป็นบาปเราก็ละเว้นความสำคัญของศีลก็คือละเว้นหรือลอลละเนี่ยไม่งั้นก็เหลือสี่ สี่เหลือองสี่แดง สี่กลัก

สี่อะไรเนี่ยไม่มีประโยชน์หรอกเพราะสี่นั้นไม่เคยทำให้ใครชั่วต้องว่าอย่างนี้แต่จิตมันชั่วคนสี่สี่นั้นมันเลยเป็นความหมายของคนชั่วไม่ว่าสี่แดงสี่เหลืองสี่อะไรก็ช่างเพราะฉะนั้นสี่เหล่านั้นไม่ได้ทำให้ใครชั่วแต่มันไปยึดติดเอาเอามาเป็นสัญลักษณ์แล้วที่จิตคิดไม่ตีก็เป็นสัญลักษณ์ชั่วเพราะไปทำชั่วทำเลวทำให้ตัวเองเดือดร้อนทำให้ผู้อื่นเดือดร้อนพระพุทธเจ้าสอนไม่ให้เบียดเบียนตนและผู้อื่นให้เดือดร้อนเราจะทำอย่างไรจึงจะไม่เบียดเบียนตนเองให้เดือดร้อนไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน?

การที่เราจะไม่ทำให้ตัวเองเดือดร้อนก็คืออย่าตามใจตัวเองเนี่ยอย่าไปตามใจตัวเองมันอยากฆ่าเขาก็อย่าไป

ไปตามใจอยากขโมยของเขาก็อย่าตามใจอยากประพฤติผิดกาเมก็อย่าตามใจอยากหลอกหลวงต้ม
ตุ๋นก็อย่าตามใจอยากกินเหล้าเมาก็อย่าตามใจเนี่ยเชื่อว่าไม่เบียดเบียนตัวเองให้เดือดร้อนแล้วทำยังงัยจึ
งเชื่อว่าไม่เบียดเบียนผู้อื่นให้เดือดร้อนคืออย่าไปบังคับใจคนอื่นเขาอย่าไปบังคับใจคนอื่นต้องไปบังคับให้
เขาฆ่าคนฆ่าสัตว์หรือไปบังคับให้เขาไปเป็นโจรขโมยปล้นจี้ไปบังคับให้เขาไปประพฤติผิดต่อบุตรภรรยาสา
มีไปบังคับให้เขาโกหกโกหกให้เนี่ยไอ้พวกเนี่ยหลอกหลวงต้มตุ๋นอะไรเนี่ยเขามีศีลมีสังจะก็ไปบังคับเขาเสียศีล
เสียสังจะเขาไม่กินเหล้าก็ไปบังคับให้เขากินเหล้ามันดักดานขนาดไหนเนี่ยพวกเนี่ยไม่มีไม่เคยรู้ตัวเลยว่า
ตัวเองฉลาดแต่โง่ดักดานเป็นขี้ข้าของอารมณ์ไปมั่วแต่คิดไปเอาวัดเอาเปรียบคนอื่นเขาทั้งนั้นเลยซึ่งไม่ชอบ
ธรรมไม่ยุติธรรมคือไม่ยุติธรรมแก่ตัวเองด้วยไม่ยุติธรรมแก่คนอื่นด้วยรู้จักบุญหรือเปล่าเนี่ยไปทั่วโลกไปทำ
บุญทำทานเนี่ยทำจนหมดกระเป๋าเท่าไรแล้วก็ยังไม่รู้จักบุญเลย

บุญคืออะไร? บุญก็คือความยุติธรรมนั่นแหละที่ประกอบด้วยเมตตาบ้าง กรุณาบ้าง มุทิตาบ้าง

อุเบกขาบ้างเหมือนพ่อแม่รักลูกให้ลูกแล้วก็สบายใจมีความสุข

สงสารลูกให้ลูกแล้วช่วยเหลือลูกแล้วก็สบายใจ

มุทิตาพลอยยินดีลูกมึงไปเรียนต่างประเทศต้องขายที่นาที่สวนเพื่อให้มันไปศึกษาเล่าเรียนมาให้จบมาเนี่ย
พ่อแม่มีมุทิตาพลอยยินดีลูกให้แล้วช่วยขายไปแล้วส่งลูกไปเรียนแล้วสบายใจเวลาลูกล่วงเกินก็อดให้อโหสิ
ให้อภัยด้วยการวางเฉยเนี่ยบุญคือความยุติธรรมที่ประกอบด้วยเมตตาบ้าง กรุณาบ้าง มุทิตาบ้าง

อุเบกขาบ้างเมื่อเรารู้จักบุญแล้วเราก็รู้จักบาป

บาปคืออะไร? บาปก็คือไม่มีความยุติธรรมแก่ตัวเองไม่มีความยุติธรรมแก่คนอื่นพ่อแม่เลี้ยงเรามาเราไม่
เลี้ยงท่านตอบก็ขาดความยุติธรรมเห็นมียพ่อแม่ให้เสื้อผ้าอาหารเราทุกอย่างถึงคราวท่านแก่ท่านเฒ่าเราก็
ต้องหาเสื้อผ้ามาให้ท่านนุ่งท่านใช้เพราะท่านแก่แล้ว

ท่านเคยเลี้ยงดูเราเนี่ยเราต้องหาข้าวปลาอาหารให้ท่านกินเวลาเราเจ็บไข้ได้ป่วยท่านก็พาเราไปหาหมอหา
ยามารักษาเราคราวถึงท่านเจ็บไข้ได้ป่วยเราก็ต้องหายาหาหมอมารักษาท่านเวลาที่มันร้อนเกินไปหนาวเกิ
นไปเย็นเกินไปท่านก็ทำกายลูกของท่านให้อบอุ่นถึงคราวเราก็ต้องหาเครื่องป้องกันให้พ่อแม่เหมือนกับเป็น
ที่อยู่อาศัยที่หลบภัยซ่อนเร้นจากฤดูกาลฤดูหนาวฤดูร้อนฤดูฝนเนี่ยเนี่ยจึงจะเป็นความยุติธรรมแก่ตัวเอง
เนี่ยเป็นความยุติธรรมแก่พ่อแม่แล้วก็ขยายไปเราก็ไปยุติธรรมกับคนอื่นเรามีความยุติธรรมแก่ตัวเองหรือเป
ล่ามีความยุติธรรมกับคนอื่นหรือเปล่าพ่อแม่เราก็ต้องขยายไปพี่น้องลุงป้าน้าอาลูกหลานเหลนโหลนอะไรอ
ีกเยอะแยะแล้วก็ลามไปถึงญาติสนิทมิตรสหายห่างๆออกไปอีกเรามีความเป็นธรรมมีความยุติธรรมแก่เขาไ
หม? เราเคยคิดหรือเปล่า

การที่เราไม่มีความยุติธรรมแก่ตัวเองไม่มีความยุติธรรมแก่คนอื่นเนี่ยไม่มีจิตเมตตาตัวเองไม่มีเมตตาผู้อื่นไ
ม่มีกรุณาสงสารตัวเองไม่มีกรุณาสงสารคนอื่นไม่มีมุทิตาพลอยยินดีตัวเองไม่มีมุทิตาพลอยยินดีคนอื่น

อุเบกขาตัวเองวางเฉยไม่ได้วางเฉยผู้อื่นไม่ได้เนี่ยบาปแล้วยังไม่ทันฆ่าสัตว์ลักทรัพย์ประพฤติผิดในกามมุส
ากินเหล้าเมายาเลยเพียงไม่มีความยุติธรรมแก่ตัวเองไม่มีความยุติธรรมแก่ผู้อื่น

แล้วก็ที่เรียกว่าบาปนี้แหละ บาปคืออะไร? บาปก็คือความทุกข์กายทุกข์ใจเย็น เดิน นิ่ง

นอนไม่เป็นสุขเนี่ยบาปแล้วโทษเกิดขึ้นแล้วมีผลเป็นบาปคือทุกข์ปาทุทุกข์คือบาปเป็นทุกข์เนี่ย

ทุกข์เหล่านี้พระพุทธานุญาตสอนให้ทุกข์เป็นของควรกำหนดรู้เรากำหนดรู้ที่ไหนก็ต้องมากำหนดรู้ที่
รูป ที่เสียง ที่กลิ่น ที่รส ที่โณภูฏัพพะ

ที่ธรรมารมณีนี้นั้นแหละที่เราไปสนใจมันหรือมีเจตนาไปดูมันไปฟังเสียงมันไปสูดดมมันไปรู้รสมันไปสัมผัสมัน
แล้วก็ไปยึดมันเอามาเอามาเป็นเราเป็นของเราเนี่ยเนี่ยทุกข์ควรกำหนดรู้

สมุทัยเหตุให้เกิดทุกข์คือต้นหาความอยากอยากที่ไหนมันก็อยากได้ที่บ ที่เสียง ที่กลิ่น ที่รส ที่โณภูฏัพพะ
ที่ธรรมารมณีนี้นั้นแหละนิโรธระดับทุกข์ดับที่ไหน? ก็ต้องดับที่รูป ที่เสียง ที่กลิ่น ที่รส ที่โณภูฏัพพะ
ที่ธรรมารมณีนี้นั้นแหละ

มรรคหนทางเข้าถึงความพ้นทุกข์ดับทุกข์ควรเจริญให้มากทำให้มากควรเจริญอย่างไร?

ตาเห็นรูปก็ดับรูปเรื่อยไป หูได้ยินเสียงก็ดับเสียงเรื่อยไป จมูกได้กลิ่นก็ดับกลิ่นเรื่อยไป
ลิ้นได้รสก็ดับรสเรื่อยไป ภายได้สัมผัสก็ดับสัมผัสเรื่อยไป

ใจรับรู้ธรรมารมณีก็นับธรรมารมณเรื่อยไปดับแล้วมันก็ว่างนั้นนะอาการดับแล้วว่างนี้แหละคือเป็นมรรคเป็น
นัมขณิมาปฏิปทาทางสายกลางที่พระพุทธเจ้าให้ผู้ปฏิบัติคือผู้หวังความพ้นทุกข์เพื่อพระนิพพานต้องทำให้
ได้

เนี่ยสั้นๆง่ายๆเนี่ยอธิบายง่ายๆไม่ใช่ของยากที่พระองค์แสดงนั้นเป็นเพราะพระองค์มีความละเอียดถี่ถ้วน
ครั้งพุทธกาลก็มีผู้มีบุญทั้งนั้นรู้ง่ายเข้าใจเร็วแสดงวิจิตรพิศดารมากมายแต่ยุคนี้คนมันหยาบอาตมาก็เป็น
คนหยาบอาตมาก็พิจารณาเอาแบบหยาบให้รู้ชะก่อน

ขนาดหยาบๆยังไม่ค่อยรู้เรื่องเลยแล้วจะไปรู้ละเอียดจะไปรู้ได้ยังงัย

เพราะฉะนั้นก็ต้องตัดสันดานตัวเองนั้นนะเพราะตัวเองเราแทนที่จะเที่ยวไปตัดคนนั้นคนนั้นนี่ต้องตัดสันดาน
ตัวเองด้วยขั้นติดอกลิ้นอดทนแล้วก็ว่างโล่งจะความสงบเสงี่ยมไม่ไปวุ่นวายอะไรกับใครไม่แสดงอาการ
กิริยาใดๆต่อรูป ต่อเสียง ต่อกลิ่น ต่อรส ต่อโณภูฏัพพะ ต่อธรรมารมณแล้วเราก็อว่างสงบได้จิตเราก็เป็นสุข
เนี่ยถ้าหรือโอดตปปะ หรือความละอาย โอดตปปะความเกรงกลัวต่อบาป

ตาเราเห็นรูปแล้วก็ละอายต่อรูปกลัวจะไปทำบาปเพราะรูป

หูได้ยินเสียงแล้วก็ละอายต่อเสียงกลัวจะไปทำบาปเพราะเสียง

จมูกได้กลิ่นแล้วก็ละอายต่อกลิ่นกลัวจะไปทำบาปเพราะกลิ่น

ลิ้นได้รสแล้วรู้อรสแล้วก็ละอายต่อรสกลัวจะไปทำบาปเพราะรส

ภายได้สัมผัสแล้วก็ละอายต่อสัมผัสกลัวจะไปทำบาปเพราะสัมผัส

จิตได้รับรู้ธรรมารมณแล้วก็ละอายต่อธรรมารมณกลัวจะไปทำบาปเพราะธรรมารมณเนี่ยแค่นี้จิตเราก็เป็นสุข
สงบสุขแล้วขณะที่ว่างก็คือไม่มีรูปมาอยู่ในใจเราไม่มีเสียงมาอยู่ในใจเราคือใจเราก็ไม่ไปยึดติดรูปก็ว่างจา
กรูป จิตเราไม่ไปยึดติดเสียงก็ว่างจากเสียง จิตเราไม่ไปยึดติดกลิ่นก็ว่างจากกลิ่น

จิตเราไม่ไปยึดติดในรสก็ว่างจากรส จิตไม่ไปยึดติดสัมผัสก็ว่างจากสัมผัส

จิตไม่ยึดติดธรรมารมณจิตก็ว่างจากธรรมารมณนี่แหละเป็นสิ่งที่พระพุทธเจ้าต้องการซึ่งมีขณิมาปฏิปทาทาง
สายกลางก็คือทางว่างก็ยกตัวอย่างที่พระพุทธประวัติที่นั่นแหละก็พระองค์ไปเห็นไปประพาสอุทยานไปเห็นคน
นแก่ คนเจ็บ

คนตายเพราะไม่เคยไม่เคยรู้โดนปิดหูปิดตาอยู่ในพระราชวังนะพอไปเห็นคนแก่แล้วกลับมาเห็นสนมกำนัลในเนี่ยใช้พวกนี้ต้องเป็นคนแก่หมดที่เคยสนุกสนานฟังเพลงดีดสีตีเป่าร้องรำขับร้องใช้คนแก่พวกนี้มาเต้นแร้งเต้นกาให้เราดูเนี่ยพระองค์ก็เลยหมดอารมณ์ที่จะดูจะฟังรุ่งขึ้นไปไปเจอใช้คนแก่เมื่อวานนี้เป็นคนเจ็บแล้วเป็นคนป่วยแล้วทรมานทรมานอยู่กลับมาอีกจิตก็ติดภาพคนเจ็บคนป่วยมาใช้พวกสาวสรorkำนัลในพวกเนี่ยพวกคนป่วยเนี่ย ไปอีกอ้าว!

วันนี้ที่ป่วยไ้ตายแล้วกลับมาไ้!ใช้พวกนี้ตายก็ต้องตายหมดเลยพระองค์ก็ไม่มีอารมณ์ที่จะมีความสุขสนานเพลิดเพลินเจริญใจเหมือนที่เคยเป็นมาแล้วก็กลับแต่หัวค้ำเลยตื่นขึ้นมาใช้พวกนี้นอนหลับน้ำลายไหลบ้างอะไรต่อมิอะไรละเมอเพ้อพอกเหมือนกับอยู่ในป่าช้าเห็นมัยเนี่ยพระองค์ไปเห็นคนแก่คนเจ็บคนตายเราก็ก็นอนกันเนี่ยพระองค์ไปเห็นแล้วพระองค์มีปัญญาพระองค์ก็โอบนโยกเข้ามาสู่ตัวพระองค์เองด้วยไปอีกวันหนึ่งไปอีกครั้งนี้ไปเห็นสมณะผู้สงบไม่สนใจใครเลยพระองค์ก็รู้ได้ขึ้นมาว่าทางออกมีแล้วทางออกที่จะต้องไปแล้วพระองค์ก็เห็นทางออกก็คือมีรอนก็มีความเย็นเป็นเครื่องแก้เห็นมัยมิดก็มีสว่างเป็นเครื่องแก้อาจจะมึนทางไม่ให้แก่ไม่ให้เจ็บไม่ให้ตายแล้วพระองค์ค้นพบมัย?

พระองค์ตรัสรู้แล้วค้นพบที่พระองค์ไปก็ไม่ได้ค้นพบนั่นแหละ เพราะเมื่อจิตว่างแล้วในความว่างมีแก่มัย? มีเจ็บมัย? มีตายมัย? ไม่มีนี่แหละให้จำเอาไว้เถอะสูงสุดเป็นคำสอนของพระพุทธเจ้าเนี่ยที่พระองค์เคยไม่ต้องไปห่วงเรื่องฉานเรื่องญาณไม่ให้เรื่องฉานเรื่องญาณใช้พวกนี้ไปไม่รอดหรือกรรมรคผลอะไรก็ยังไม่ได้เลยติดฉานติดฉานติดฉานติดฉานแล้วติดทานพ่อท่านแม่ติดปุยาตายายอะไรไม่ใช่นิพพานพระพุทธเจ้าหรือโกหกทั้งนั้นแหละเพราะจิตไม่ว่างนิพพานัง ปรมมัง

สัญญาจิตต้องว่างเนี่ยต้องมาตามที่พระองค์เห็นตรัสรู้ค้นพบพระพุทธเจ้าเนี่ยเป็นผู้มีปัญญาเฉลียวฉลาดรุ่งวายเข้าใจเร็ว

เนี่ยพวกเราเนี่ยไม่รู้ความจริงกันโดนหลอกหมดเงินหมดทองไปเท่าไรแล้วนี่ก็จะไปประพฤติปฏิบัติไปถือศีลพวกนั้นนั่นศีลอะไรกันแน่เดี๋ยวก็ได้ผ้าได้เมียกันเต็มไปหมดผิดผัวผิดเมียกันเต็มไปหมดเยอะเยอะมากมายเลยนะเป็นกลุ่มเป็นก้อนก็อยู่กับในคอนโดนนั้นแหละ

เพราะฉะนั้นเราก็จะได้รู้ว่าเนี่ยมัจฉิมาปฏิบัติที่พระพุทธเจ้าสอนนะคือสอนอะไร?

พระพุทธเจ้าสอนอะไร? คือสอนมัจฉิมาปฏิบัติคือความว่างว่างให้หมดไม่ให้ยึดติดอะไรเลยเหมือนกับสัมมาทิฐิเห็นอะไรก็ชอบๆเนี่ยไปนิพพานไม่ได้หรือต้องว่างจากความเห็น

สัมมาสังกับไปการดำริชอบดำริเรื่องนั้นเรื่องนี้ก็ต้องว่างถ้าไม่ว่างไปนิพพานไม่ได้

สัมมาวาจาการพูดจาชอบพูดเรื่อยเจื้อยคะซาอย่างนั้นอย่างนี้อะไรเนี่ยแห่มไฟเพราะเพราะพริ้งก็มัวแต่พูดอยู่นั้นก็ไปนิพพานไม่ได้หรือต้องว่าง!

สัมมากัมมันโตการงานชอบการงานนั้นการงานนี้จัดงานนั้นงานนี้ก็ไปนิพพานไม่ได้หรือต้องว่างจากการงาน สัมมาอาชีโวอาชีพชอบถามตัวเองซิว่านิพพานัง ปรมมัง สัญญาจะ去做อาชีพอะไรในนิพพานเนี่ย

โง่ดักดานขนาดไหนเนี่ย

สัมมาวาจาโมเพียรพยายามชอบเรียไรกันทั้งวันทั้งคืนทั้งเดือนทั้งปีไม่มีหยุดเนี่ยงานอื่นไม่มีมิงานเรียไรอย่างเดียวแล้วจะไปนิพพานได้ยังงัยเนี่ยเราก็ก็นอนเราก็ก็นอนแล้วไม่ใช่ว่าทางแน่นอนเลยเพราะอ

ะไรเพราะไม่ว่าง

ไม่ใช่ทางว่างที่พระองค์แสดงว่ามรรค๘นะที่พระองค์แสดงไว้๒๓ัยยะเพราะฉะนั้นเมื่อเรารู้มรรค๘แล้วเราก็ต้องใช้มรรค๘นะคือว่างจากมรรค๘อีกทีหนึ่งคือว่างจากสัมมาทิฏฐิคือว่างจากความเห็น ว่างจากการดำริ ว่างจากการพูด ว่างจากการงาน ว่างจากอาชีพ

ว่างจากความเพียรแล้วก็ว่างจากสติการระลึกด้วยสติเนี่ยตัดทิ้งไปเลยเนี่ยระลึกมากเกินไปฟุ้งซ่านเรื่องทำมาหากินเลี้ยงตัวเลี้ยงครอบครัวอะไรต่างๆเอาวัดเอาเปรียบเขาก็ทั้งนั้นนะต้องว่าอย่างนี้

แล้วก็สัมมาสมาธิตั้งใจมันชอบก็ตั้งใจมันกับความว่างหรือพระนิพพานอย่างเดียว

เมื่อเรารู้อย่างนี้แล้วเราก็เห็นทางแล้วคือเอาความว่างนั้นแหละเป็นมรรคยืน เดิน นั่ง นอนก็ภาวนาว่าว่างๆพูดเข้าไปสู่ใจไปสู่ใจขะอารมณ์มะเร็งอารมณ์ในจิตเพราะการที่พระพุทธเจ้าสร้างบารมี อุปบารมี ปรมัตถบารมีเนี่ยเป็นพระโพธิสัตว์พระองค์เคยเหาะเหินเดินอากาศได้ได้อภิญญา๕สมาบัติ๘ ได้ญาณได้ฌานชั้นนั้นชั้นนี้แต่พระองค์ก็ยังไม่ได้อโศกมันเลยครั้งมาในปัจจุบันชาติไปเรียนมาจากอาฬารดาบสอุทกดาบสได้อภิญญา๕สมาบัติ๘อีกแล้วพระองค์ก็เห็นว่าไม่ใช่ทางตรัสรู้พระองค์ทิ้งเลยเพราะฉะนั้นใครติดญาณติดฌานเนี่ยไปนิพพานไม่ได้หรือโดนหลอกตัวเองโดนหลอกไม่พอยังชักชวนคนอื่นมาให้หลอกอีก

หลอกก็คือผีนั้นแหละไม่มีตัวตนหรือโดนผีหลอกได้นี้ผีเป็นๆหลอกด้วยเนี่ยมันซะใจใหม่เนี่ยรู้ความจริงแล้ววณาละอายใจมั๊ย?

ว่ากูนี่โง่ดักดานถูกเขาหลอกไม่แสวงหาความจริงไม่หาธรรมที่แท้จริงเพื่อความรู้อันรู้ชอบเพื่อพระนิพพานไม่ต้องเสียสละบาทเลยได้นี้เอามาล่อทำบุญอย่างนั้นอย่างนี้จะไรโกหกทั้งนั้นแหละ

มีโยมมาถามอาตมาพระอาจารย์โยมไม่มีเงินไม่มีทองไม่มีข้าวไม่มีของอยากทำบุญเนี่ยทำอย่างไรจะทำได้บ้าง?

เอาบุญญาทำบุญก็ได้เอาแรงทำบุญก็ได้ไม่มีอะไรโยมถวายเป็นพระพุทธรูปชาก็ยังได้บุญเลยไม่ต้องเสียสละบาทหนึ่งเนี่ยโง่ดักดานมีเท่าไรก็ไปให้เขาหมดไปแดกหมดไปใช้หมดตัวเองอนาถาเท่าไรนะทุกซ์เท่าไรยังไม่รู้ตัวเลยยังไม่รู้จักทุกซ์เลยเนี่ยพระพุทธเจ้าจึงว่าทุกซ์เป็นของควรกำหนดรู้จะได้จดได้จำไว้จะได้ไม่โดนทุกซ์หลอก(หัวเราะ)ทุกซ์หลอกเลยต้องจำไว้ภาวนาไว้ทุกซ์หลอกๆเรื่อยไปอีกแล้วจัดงานนี้งานนี้มาหลอกอีกแล้วไม่เป็นตัวของตัวเองเลยแทนที่จะว่างก็ไม่ว่างเนี่ยดักดาน

คำว่าดักดานเนี่ยเป็นอุปนิสัยหรือวาทสนาเป็นอเนกชาติเลยโดนเขาหลอกบ้างแล้วที่นี้พอโดนเขาหลอกบ้างก็เจ็บช้ำน้ำใจก็หลอกเขาบ้างแล้วที่นี้เลยเป็นเชื้อโรคเลยติดต่อกันไปหมดเลยทั่วโลกเนี่ยต้องรู้จักอะไรถูกอะไรผิดเนี่ยพระธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้าบริสุทธิ์สะอาดไม่มีใครรู้ใช้พวกโดนหลอกตัวเองไม่เข้าถึงก็ไปเที่ยวหลอกคนอื่นเขาอีกติดญาณติดฌานเรื่องนั้นไ้อ้ฌานไ้อ้ฌานพวกโยมก็ไม่รู้ว่าเป็นยังงัยก็หลับหูหลับตาเชื่อเขาไปนี่กว่าเขาเก่งเขาวิเศษอย่างนั้นอย่างนี้แต่ความจริงไม่ได้วิเศษเลยไม่วิเศษเพราะว่ายังทำจิตให้ว่างไม่ได้ยังไม่เข้าถึงนิพพานัง ปรมัง

สูญญังเนี่ยดักดานโดนเขาหลอกเนี่ยมันน่าเข้าใจใหม่เนี่ยมันน่าเจ็บใจมั๊ยเนี่ยทำมาหากินได้ลิ้มเป็นลิ้มตายอดกลั่นอดทนสอนหรือมาทำกว่าจะได้เงินได้ทองมายังไปโดนเขาหลอกไปกินไปใช้อีกแล้วไปเอาบุญที่ไหน

อีกเขายังมาหลอกว่าบุญ บุญคืออะไรยังไม่รู้เลยเนี่ย
 เนี่ยหายโงะที่เถอะเนี่ยพวกชอบบุญอะไรต่อมิอะไรเนี่ย
 อาตมาเนี่ยไปบิณฑบาตรเขาพูดใส่หูอาตมาเลยว่าทำบุญทำทานแทบหมดเนื้อหมดตัวไม่เห็นบุญมาช่วย
 อะไรเลย อาตมากลับมาแล้วต้องมาพิจารณาว่าแล้วบุญที่แท้จริงคืออะไร? เนี่ยแล้วก็มีตัวฐี่ขึ้นมาว่า
 บุญคือความยุติธรรมที่ประกอบด้วยเมตตาบ้างกรุณาบ้างมุทิตาบ้างอุเบกขาบ้างเนี่ยของจริงเป็นอย่างนี้แล้ว
 วกก็เป็นเหตุให้คิดไปอีกเยอะเยอะเลยที่เขาว่าบุญกิริยาวัตถุอย่างนั้นคือการกระทำนั้นอย่างนั้นอย่างนั้นเป็น
 บุญ แล้วบุญจริงหรือไม่จริงบุญคืออะไรแน่?
 คนกึ่งมลายมาตั้งแต่ปู่ย่าตายายแล้วโดนหลอกมาตลอดเห็นมัยัจฉานามีโฆษณาการอย่างนั้นอย่างนี้เห็นมัย
 ยี่ที่มีอะไร? ไม่มี ร้องรำทำเพลงอะไรก็ไม่มียี่อีกต้องว่าง!
 ขึ้นมัยก็ไม่ว่างแล้วเนี่ยต้องรู้จักว่าที่ไหนที่ประพฤติถูกต้องตามธรรมตามวินัยต้องเป็นแบบนี้ต้องว่างสงบสงัด
 เงียบ!
 แม้กระทั่งความรู้สึกนึกคิดของตนเองตอนเนี่ยเราว่างมาจกบ้านเราว่างมาจกโรงเรียนแล้วเราก้ยังไม่รู้ตัว
 เนี่ยว่ามันว่างไปแล้วมาอยู่เนี่ย
 เดิมที่ศาลานี้ก็ว่างเนี่ยเหมือนจิตเรานะที่ว่าจิตดวงเดิมเหมือนจิตประภัสสรก็คือว่างแต่ที่จรมาคนจรมามันก็
 ว่างหรือรูปจรมาสีเสียงจรมากลิ่นจรมารสจรมาสัมผัสจรมายใจไปประทับไว้สิ่งทีจรมา
 จรก็คือแขกเนี่ยเหมือนกับโยมมาเป็นแขกอาตมาเนี่ยทั้งทีเป็นคนไทยแต่เขาบอกแขกแต่เอาไปใช้ภาษาอื่น
 อย่างอื่นก็โยมก็ไมรู้เรื่องหรือกลายเป็นแขกแขกอุปาทานที่ยึดติดว่าเนี่ยมาแล้ว
 แล้วมาแล้วได้อะไรไปบ้างละเนี่ยเดี๋ยวก้ว่างต่อไปอีกเดี๋ยวก้กลับไปก็ว่างจกวัดว่างจกอาตมาอีกแล้วก็กลับ
 ไปกลับมาเนี่ยวิญญูะสงสารน่าสงสารที่สุดเลยเวียนไปเวียนมากับความทุกข์เดี๋ยวก้ไปทีนั้นไปทีนี้ก็หมดเงินห
 มตของเสียเวล่ำเวลาบางทีก็อุบัติเหตุตายโหงตายห่ากันไปเยอะเยอะแล้วนั้นเนี่ยยังไม่รู้โทษรู้ทุกข์เลยไปสัมผัส
 มานาที่นั่นที่นี้เนี่ยเยอะเยอะบางคนก็เป็นญาติพี่น้องเพื่อนฝูงมิตรสหายเนี่ยเพราะความโง่โดนหลอกเนี่ยรู้คว
 ามจริงแล้วจะได้นั่งเป็นสุข ยืนเป็นสุข นอนเป็นสุข ว่างๆเขาเรียกนิรามิสสุข สุขที่ไม่ต้องอาศัยรูป เสียง
 กลิ่น รส โผฏฐัพพะ
 ธรรมารมณีนี้อเขาเรียกนิรามิสสุขแล้วก็เป็นอุปาทานเสสนิพพานเพราะจิตไม่เคยว่างมันว่างแล้วเป็นสุขแล้ว
 ก็เป็นนิพพานัง ปรมัง
 สุขังด้วยไม่ใช่ต้องรอตายแล้วจึงจะสุขเนี่ยสุขขณะนี้เดี๋ยวก้ไม่มีวิตกวิจารณ์สังขารไม่ต้องปรุงแต่งเนี่ยเพราะจิต
 ตไม่มีทุกข์เพราะจิตว่างเนี่ยนิพพานัง ปรมัง
 สุขังเป็นอย่างนี้ถ้าเราทำจิตให้ว่างจนตายหมดอายุขัยเนี่ยจนตายเลยเขาเรียกนิพพานัง ปรมัง
 สุขุญฺังเนี่ยจิตว่างเขาเรียกอุปาทานเสสนิพพานเนี่ยก็คือสังขารคือรูปขันธ์เนี่ยที่มีเวทนา สัญญา สังขาร
 ทีอยู่ในกายตัวเราโดนเผาหมดนั่นแหละเข้าถึงนิพพานัง ปรมัง สุขุญฺังแล้วจิตมันต้องว่างแต่แรกแล้ว
 แล้วความว่างคืออะไรบ้าง? มีอันนึ่งอะไร? พระยามัจจุราชมองไม่เห็นจิตเรา
 เจ้ากรรมนายเวรก็มองไม่เห็นเรานะมันพยายามทำอะไรก็มองไม่เห็นเราเพราะมองมาที่ไรจิตเราว่างไม่มีอาศัย
 จิตว่างแล้วก็ข้ามรูปฌานอุปฌานไปเลยทั้งรูปฌานอุปฌานด้วยเข้านิโรธสมาบัติได้เลยแล้วจิตเราว่างเร

าก็ไม่มีสักกายทิฐิ วิจิกิจฉา สิล্পพตปรามาส กามราคะ ปฏิฆะ รูปราคะ อรูปราคะ มานะ
อุทริจจะ

อวิชชาที่ไม่มีว่างไม่มีในความว่างจิตเราก็อยู่เหนือเวทนาคำว่าจิตอยู่เหนือเวทนาก็คือจิตไม่มีสุขไม่มีทุกข์ไม่
ดีใจไม่เสียใจไม่ต้องอุเบกขาด้วยเนี่ยจิตเข้าถึงแล้วใกล้ต่อการเป็นพระอรหันต์แล้วเหมือนกับอนัตตานี้ไม่ใช่
ของที่ลึกลับซับซ้อนอะไรพิสดารได้เพราะเรารู้กระบวนการของมันเหมือนใบไม้ใบหญ้าร่วงหล่นลงมาเนี่ยมัน
นิจจลงมาแล้วแต่ก็ถูกฝนลมแดดเผาหลายวันหลายเดือนหลายปีกลายเป็นธาตุดินเนี่ยเห็นมั๊ย
แม้กลายเป็นธาตุดินแล้วก็ยังถูกฝนลมแดดเผาหลายวันหลายเดือนหลายปีจากธาตุดินกลายเป็นธาตุ
เหล็กไปอีกมันก็โดนถูกฝนลมแดดเผาไปโดยธรรมชาติของมันนั่นแหละแล้วมันก็จากธาตุกลายเป็น
สสารละเอียดไปอีกแม้การเป็นสสารแล้วก็ยังถูกฝนลมแดดเผาเนี่ยกลายเป็นพลังงานเลยระเหยหายไป
เนี่ยสสารฐานรูปเดิมคือรูปใบไม้ไม่ปรากฏให้เราเห็นเนี่ยเป็นอนัตตาพระพุทธรูปเจ้าว่าเป็นอนัตตาไม่มีตัวเป็น
ของต้นฐานรูปเดิมคือใบไม้ไม่อยู่ให้เห็นแล้วเนี่ยอนัตตาไม่ใช่พิสดารไม่ได้มันเป็นอนัตตาภายนอกพระองค์
ก็สอนให้ไปนยิโก้น้อมเข้ามาสู่ตัวเราคือภายในเนี่ยเราก็อนิจจจากท้องแม่แล้วคลอดออกมาเดี๋ยวนี้ไฉ่
กนอบนบเบาแฉะหายไปไหนแล้วเนี่ยถ้าตายพ่อแม่ก็ต้องไปฝังไปเผาแล้วเนี่ยอนัตตาภายในเมื่อเรารู้อ
นัตตาภายนอกอนัตตาภายในนิพพานหรือยัง? ยัง ต้องมาทำความคุ้นเคยว่าเออ!

ตาเห็นรูปสิ่งที่เราเห็นทั้งหมดก็อนัตตาว่างเปล่าไปทั้งหมดเลยแม้กระทั่งตัวเองไม่ให้ยึดติดทั้งภายในภายนอก
เนี่ย

ทุกอย่างสมมุติทั้งหมดเลยสมมุติว่าเป็นคนเป็นสัตว์เป็นอะไรเนี่ยสมมุติทั้งนั้นสมมุติชื่อนั้นชื่อนี้เปลี่ยนร้อย
พ่อพันแม่ร้อยชื่อนามสกุลเปลี่ยนกันอุตลุดนึกว่าจะดีก็ไม่เห็นดีไม่เห็นรวยเลย

เพราะอะไรมันถึงไม่รวย? ก็เพราะมันไม่เปลี่ยนใจ

ใจมันไม่ว่างถ้าใจเราว่างได้เดี๋ยวมันก็พอดีเนี่ยมันไม่ยึดติดอะไรก็มีกินก็กินไปตามบุญตามวาสนาของเราที่
สั่งสมมา เนี่ยตอนนี้เราก็สั่งสมอนัตตาความว่าง

ที่พระพุทธรูปเจ้าเรียกว่าสุญญตสมาธิให้เหมือนนัตตาความว่างเป็นอารมณ์เย็น เดิน นั่ง

นอนก็ทำจิตให้ว่างๆไว้เรารับรู้แต่ไม่รับเก็บเจตนาที่จะไปดูไปรู้ไปเห็นไม่มี

แล้วก็ไม่มีความปรารถนาคือปรารถนาที่จะไปดูถ้าเราไม่มีเจตนาไม่มีความปรารถนาเนี่ยตัดหาความอยาก
ก็ไม่เกิดขึ้นตัดรากเหง้าทิ้งเลยเนี่ยมันจะเร็วขึ้นอีกเยอะเลย

ถ้าเรามุ่งพระนิพพานเนี่ยต้องปฏิบัติอย่างนี้เรารู้แล้วเข้าใจแล้วอย่างนี้ต้องทำให้ได้คนอื่นเขายังทำได้พระ
พุทธเจ้าพระธรรมเจ้าพระอรหันต์เจ้ายังทำได้เลย ตัวเราก็มีความรู้สึกนึกคิดเช่นเดียวกัน

ที่นี้ก็เมื่อเรารู้ว่าความรู้สึกนึกคิดนั่นแหละตัวแสบที่ครูบาอาจารย์สายธรรมยุตหรือทางอีสานมักจะพูดถึงตัว
รู้ผู้รู้เนี่ยตอนนี้ต้องให้ตัวรู้ผู้รู้ว่างไปด้วยนั่นแหละความหมายของตัวรู้ผู้รู้นั้นแหละคือรู้ก็คือสัมปชัญญะไม่ให้

ระลึกไม่ให้ส่งจิตออกนอกก็คือตัดสติทิ้งถ้ามีสติอยู่มันก็จะลึกลงไปตามสัญญาอุปาทานเขาเรียกสัญญาอารม
ณ์ ทำไมจึงเรียกสัญญาอารมณ์? ก็รูปก็เป็นรูปารมณ์ เสียงก็เป็นสัททวารมณ์ กลิ่นก็เป็นคันธารมณ์

รสก็เป็นรสารมณ์ สัมผัสก็เป็นโณภูฐัพพารมณ์

ที่ติดใจเราเขาเรียกธรรมารมณ์ฉะนั้นให้ว่างไปให้หมดแล้วก็ป็นมัชฌิมาตรงแนวทางที่พระองค์สอนด้วยเนี่ย

ยแล้วเราก็จะได้ไม่ต้องเป็นทุกข์ไม่ต้องมาเวียนว่ายตายเกิดมาแก้มาเจ็บมาตายอีกไม่ต้องมาตัด
 านอีกเนี่ยโดนเขาหลอกอีกมันน่าเจ็บช้ำน้ำใจมันน่าคิดถึงที่ผ่านมาแล้วก็ต้องมีวิธีตัดต้นปะ
 หิริความละอาย

โอดต้นปะความเกรงกลัวต่อบาปเนี่ยที่อาตมาพูดแล้วว่าเห็นรูปก็ละอายต่อรูปกลัวจะไปทำบาปเพราะรูป
 ตาเนี่ยเห็นรูปแล้วก็ละอายมันสวยมันงามมันหล่ออะไรเดี๋ยวจะไปทำบาปเพราะรูป
 เสียงเราต้องมีความละอายต่อเสียงเดี๋ยวจะไปยึดติดเอาเสียงนั่นเสียงนี่เอามาเป็นของตัวเองที่นี้แล้วจะสร้าง
 กรรมทำบาปเพราะเสียงนั่นอีก กลิ่น รส สัมผัสมีนัยยะอันเดียวกันหมดเลย

เมื่อเรารู้แล้วเราก็มีความเข้าใจเราก็รู้แนวทางปฏิบัติแล้วเนี่ยเป็นมรรคเอาความว่างนั่นแหละเป็นมรรคเป็น
 บาทที่หลังมันว่างจริงๆแล้วก็เป็ผลแล้วที่นี้นิพพานัง ปรมัง

บุญญังแต่เราต้องมีความตั้งใจเขาเรียกสมาธิความตั้งใจมันกับความว่างจึงเรียกว่าสุญญตสมาธิแล้วก็สุญ
 ญตวิโมกข์ที่พระพุทธเจ้าตรัสไว้ใกล้ๆกันนะใครบวชแล้วไม่ได้เรียนถึงนักธรรมโทก็ไม่รู้หรอกแล้วก็ไม่มีคำอ
 ธิบายด้วยต้องมาหาคำอธิบายเองเนี่ยสุญญตวิโมกข์ก็คือหลุดพ้นด้วยความว่างพระองค์แสดงไว้ชัดเจนเล
 ยครูบาอาจารย์ทั้งหลายเอาอะไรมาสอนกันเอาสมาธิอะไรมาสอน? ความจริงพระองค์สอนสุญญตสมาธิด้วยใ
 ้ให้พระทุกองค์ประพฤติปฏิบัติกันให้มีอนัตตาความว่างเป็นอารมณ์แล้วพระองค์ชี้ว่าหลุดพ้นด้วยสุญญตวิ
 มกข์คือหลุดพ้นด้วยความว่าง

เนี่ยความว่างนั่นแหละจึงเป็นมัชฌิมาปฏิปทาทางสายกลางที่ถูกต้องไม่ต้องเสียเงินเสียทองสักบาทหนึ่งเล
 ย

อาศัยความตั้งใจจริงนั่นแหละตั้งใจมันนั่นแหละเป็นสมาธิตั้งใจมันกับความว่างทุกอย่างว่างหมดทำยสุดดี
 อดแกต้องเจ็บต้องตายไปหมดเหมือนกับที่เราเห็นปุ่ยาตาทวดเพื่อนฝูงมิตรสหายหรือไม่ใช่ญาติที่ล้มหายต
 ายจากไปเนี่ยทำยสุดก็ต้องมาถึงเราคิวเราบ้างที่เราไปเข้าคิวดูรูปฟังเสียงอะไรเนี่ยต้องเกมส์ต้องให้เกมส์ให้
 หมดชื่อมันก็บอกเกมส์แต่เราไม่เกมส์เองเนี่ยโง่ดักดาน

อินเตอร์เน็ตหมายถึงว่างทั้งโลกเลยเน็ตหรือเน็ตคือความบริสุทธิ์เนี่ยต้องจิตว่างหมดเลยอินเตอร์ก็ทั่วโลกส
 ากลโลกไม่ว่ามนุษยโลก เทวโลก มารโลก พรหมโลก

ทุกมิติภพทุกมิติภูมิทุกมิติจักรวาลทุกมิติแก้วผลึกทุกมิติแก้ววิเศษทุกมิติวิเศษซ้อนวิเศษทุกมิติแก้วสารพัด
 นึกทุกมิติสารพัดนึกซ้อนสารพัดนึกไอ้พวกนี้ติดอยู่ในมิติพวกนี้ทั้งนั้นไอ้ลูกแก้วลูกเกอวอะไรเนี่ยที่อาตมาพู
 ดเนี่ยอาตมารู้แล้วผ่านหมดแล้วว่าง!

ไอ้พวกนั้นไม่ใช่นิพพานพุทธเจ้าหรือออกอย่าไปเชื่อเลยงมกายโดนหลอกถึงขนาดเป็นครูเป็นอาจารย์เขาเรียก
 ครูบาอาจารย์ก็ยังโดนหลอกเลยมันเสียศักดิ์ศรีเท่าไรห่วยตอนเนี่ยต้องรักษาศักดิ์ศรีนะอย่าให้ใครเขาหลอกอ
 ก้าว! อยากรู้อะไรถามได้ทุกเรื่องเลย เปิดโอกาสให้ถามไม่ต้องกลัวว่าจะตอบไม่ได้ขอให้ถามมาเถอะ
 จะได้หายโง่หายดักดานซะที อ้าว! ใครอยากถามอะไรถามได้ทุกเรื่องมีไหม? เพื่อให้เข้าใจชัด.....

ชนะชัย เมฆา ผู้ถอดความและจัดพิมพ์
 วันจันทร์ที่ ๒๗ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๖

ୱେନି ୧୧.୧୩ ୩.